

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

2000 йил 9 февраль, чоршанба

№ 11 (11.196)

Эркин нархда сотилади

КЕЛАЖАК ҚУЁШИ

ОЛАМДА неки яхшилик бор - аймон-эътиқоднинг, инсоф диёнатнинг меваси дегим келади. Шу нукта назардан қараганда суғни, тупроқни, қуёшни, дов-даракларни одамзотнинг устози бўлсади деб ўйлайман.

Ана шундай беҳимнат ҳислатлар, фазилятлар ҳар бир инсонда мўжассам бўлса қани эди! Ҳар биримиз аймони басаломат, эътиқоди дарз кетмаган, диёнатли бўлиб кетардик. Нетайлиқки, беш кўл баробар эмас.

Ҳаёт тун билан тонган иборат бўлгани каби, инсон ҳам турфа хил феъл-атвор соҳибидир. Одам борки фақат ўзини ўйлабди. Одам борки бутун умрини илми-маърифатга бахш этди, худди чирокдек яшайди. Яна бир тоифа одам борки, ҳамма нарсага эга бўлсам дейди. Унинг учун бировага оғир кунда елкасини тутиш бегона.

Қисқасига ҳаётида инсон жуда кўп лаб синовларга дуч келади. Баъзида синовлар баъзида кумакка муҳтож сезади. Хоҳ-хоҳасларга уммаган, умрини ҳалол меҳнатга боғлаган, барчага меҳрибон, садоқатли инсонгина қани инсон аталади.

Маънавият устун бўлмай, остин бўлмамай

тарозу ҳамдирки, у инсон қалбидаги эзгулик ҳазинасини ўлчаб боради. Тилар эдимки, ҳар бир улғу зот инсоннинг юрагидека бир қуёш яшасин. У зурлар билан ёмонликни қўйдирсин, гуноҳларини эритсин! Бу қуёшнинг номи яхшиликдир.

Олам бунёд бўлганидан буюн яхшилик ва ёмонлик курашиб келади. Яхшилик сабри, бердошли, ҳимматли одамларнинг сифати бўлса, ёмонлик серхуҷур, гаддор, ғийбатчи, тошбағир одамларнинг қисмати-дир. Президентимиз Ислам Каримов айтганидек: "Буюк аждодларимиздан бизга бой диний-фалсафий илмлар мерос қолган. Уларни буюк давлат қуришга хизмат қилдиришимиз, шу тарих одамларимизда ўтмишимизга, она заминга, миллий анъаналарга муҳаббат уйғотишимиз зарур".

Имомли, диёнатли одам Ватан озодлиги, асрий удулларнинг қайта барқарор бўлиши улғу бахт эканлигини дилдан ҳис этади. Унга таъкидлаб ҳар нарсани тушунтиришнинг хожати йўқ. Демак, аймонли бўлиш - энг аввало ибратли бўлишдир. Яна ҳадисларда айтилган: "Аймоннинг афалии сабр ва кенг қалби бўлишдир".

Бу сузларни шарҳлашга ҳоҷат бормикин?! Сабр-қаноатли бўлиш, албатта, саодатли кунларга етказиб келаяти. Сабр-тоқат билан виждоннинг бурюганини, кўлимиздан келадиган юмушларни ҳалол бажарайлик. Мустақил юртимизнинг келажаги, фаровонлиги, пешона теримиз билан, ҳалол меҳнатимиз билан яшамогимизга боғлиқдир.

Уттан кун - тарих, эртанги кун - оппоқ саҳифа, дедик. Шундай экан, бу оппоқ саҳифаларга ҳар биримиз, "Кимки аймон, эътиқодли инсондир - унинг доғури жаҳондир", деб ёза олиш бахтига мўясар бўлайлик. Бу бахтни эса, юртимизга, келажакимизга, фарзандларимиз иқболига нисор этайлик.

Темур УБАЙДУЛЛО.

Ўз Мулкининг Соҳибқирони

Ғазалиёт султони Алишер Навоийнинг муборак асарлари қириб бормаган ўзбек хонадон юртимизда деярли топилмайди. Бобакалон шоиримизнинг номи бузун яна тилларда тақрор. У зоти бобарқот таваллузининг 559 йиллиги арафасида Ватанимизда, шу жумладан, вилоятимизда ҳам Навоийхоналик куллари бўлиб ўтмоқда.

Буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоий туғилган куннинг 559 йиллигига бағишланган мақолаларни газетанинг 3-саҳифасида ўқийсиз.

"КОНМИТ" РЕЖАЛАРИ АМАЛДА

ҲАҚИҚИЙ ишбилармон, чинакам тадбиркор эришлани ютуқлар билан чегараланиб қолмайди. Бўстонлик туманидаги "Конмит" ўзбекистон - Буюк Британия қўшма корхонаси жамоваси ҳам баянни ана шу тамойил воссида фаолият кўрсатмоқда.

Бу ерда харидорғир печеньелар, курсилдоқ вафилар, толти қиёмлар ишлаб чиқарила бошланганига деярли икки йил тўлаётган бўлса ҳам раҳбарият, мутахассис ва мутасаддилар корхона қувватини тобора ошириш устида саъй-ҳаракат кўрсатмоқдалар.

Айни кунларда ҳамма ҳамма ўз олдида хайрли мақсадлар қўйиб, янги-янги вазибалар ечимини топиш йулида бормоқда. Ҳозир аҳоли дастурхонига 13 турда печенье, 5 хил вафли, беш номда қиёмлар етиштирилиб берилаятир. Лекин, бу кўрсаткичлар "Конмит" учун чегара эмаслиги аён бўлиб қолмоқда.

Худди шундай, - дейди

туширилгач, печеньелар тури 20 хилга етказилди. Вафиларнинг анвои турлари ўзлаштирилади. Бир кеча-кундузда 20 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш имконияти туғилади. Энг муҳими, янги ишчи ўринлари очилиб, 260 ўрнига 300 нафарга яқин киши меҳнат билан банд бўлади.

Ҳа, "Конмит"нинг келажакги порлоқ, Зотан, у ерда амалга оширилаётган хайрли ишлар эркин истиқболдан дарак бериб турибди.

Абдурахим УМАРБЕКОВ. СУРАТЛАРДА: (юқорида чапдан) тайёр маҳсулотлар цехи ходими Д. Ғанибоев; қошловчи оператор Н. Мураҳмедова; печенье цехи илғорлари С. Дибердиева ва Б. Абдурашмова.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

СОЛИҚЧИЛАР АНЖУМАНИ

РЕСПУБЛИКА давлат солиқ хизмати идоралари раҳбарларининг икки кунлик йиғилиши бўлиб ўтди.

Давлат Солиқ қўмитаси раиси С. Алимбоев раислигида бошланган ушбу анжуманда солиқ хизмати идораларининг ўтган йилги иш фаолияти яқунлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг Мамалякатимиз 2000 йилги бюджет ва асосий маърузасидаги кўрсаткичлари тўғрисидаги Карорининг баъзи қисми таъминлаш борасидаги асосий вазифалар муҳокама этилди.

Анжуманда давлат солиқ хизмати идоралари ўтган даврда муайян ишларни амалга оширгани таъкидланди. Хусусан, мамлакат бюджетига солиқ ва бошқа тўловлар бўйича қатта ҳажмда маблағ сафарбар этилди, республика бўйича тушумларнинг ўсиши таъминланди. Шу билан бирга, бу борда талайгина камчиликларга йўл қўйилди, ҳамма жойда ҳам солиқ қончилиги катта

ий ривоз этилиши таъминланмади. Анжуман дастурига кўра унинг қатнашчилари солиқ қончилиги киритилган янгиликлар ва ўзгаришларга бағишланган семинарнинг назарий ва амалий машғулотларида гуруҳларга бўлинган ҳолда иштирок этиди. Пойтахтнинг Миробод тумани ва Янгийўл шаҳар давлат солиқ инспекциялари ҳамда давлат солиқ қўмитаси қўшма кўтер ва ўқув марказлари фаолияти билан танишиб, тажриба алмашди.

(Ў.А.)

"ЖАҲОН" АА ХАБАРИ

Шу йилнинг 6 февраль кўни соат 11дан 08 дақиқа ўтганда афгон авиаконкомпаниясига қарашли "Боинг-727" русумли фуқаро ҳаво кемаси Термиз шаҳри ҳудудига Ўзбекистон чегарасини кесиб ўтди. Самолёт экипажи билдирган баёнотга кўра, бунинг сабаби Мозори-Шарифдаги қўниш учун нуқулга об-ҳаво шароитлари ва юзага келган авария ҳолати бўлган. Самолёт Ўзбекистон чегарасини кесиб ўтиб, шу заҳотиёқ Тожикистон ҳудуди

томон ҳаракатланди. Соат 11дан 30 дақиқа ўтганда самолёт Ўзбекистон ва Тожикистон чегарасида - Бекобод шаҳри атрофида пайдо бўлди. Самолёт Тошкент шаҳар ҳаво ҳужумига қарши мудофаа хизмати ва ердан берилган оғоҳлантиришларга қарама-қарсидан ҳеч қандай келишув-сиз, авария ҳолатида Тошкент аэропортига кўнди. Шундан сўнг ҳаво кемаси хавфсиз

ришларини маълум қилди. Шундан сўнг ўзбек томони самолётни ёниги билан таъминлаш ва унинг учини учун рухсат беришга қарор қилди. Экипаж 10 нафар кишини, жумладан, 5 нафар эркак, 4 нафар аёл ва 1 нафар болани самолётдан тушириб қолди. Улар ҳозир тиббиёт масканига жойлаштирилган. Соат 15дан 45 дақиқа ўтганда самолёт номаълум йўналишда учиб кетди. Аввал хабар қилинганидек, жорий йилнинг 6 февралда Тошкент аэропортига рухсатсиз кўнган афгон авиаконкомпанияси самолётидан 10та йўловчи - 5та эркак, 4та аёл ва бир бола тушириб қолдирилган эди. Барча йўловчилар тиббий муассасага жойлаштирилиб, уларга тегишли ёрдам кўрсатилган. Уларнинг БМТ вакиллари,

Иккинчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси биринчи сессияси иккинчи йиғилишининг очилиши тўғрисида

Иккинчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси биринчи сессиясининг иккинчи йиғилиши 2000 йил 11 февраль кўни эрталаб соат 10да Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари диққатига

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари 10 февраль соат 9.00дан 18.00га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида рўйхатга олинади.

ВИЛОЯТ ҳаёти

● ВИЛОЯТ ва пойтахт шаҳар Қизил Ярим Ой жамиятларининг раислари, уларнинг жойлардаги бўлимлари раҳбарлари Тошкент шаҳрида уч кунлик семинар-кеңашга тўпландилар.

Халқаро Қизил Ҳоч уюшмасининг Ўзбекистондаги вакили Джаган Чапагай раҳбарлигида ўтаётган бу анжуман иштирокчилари Қизил Ярим Ой жамиятларининг молиявий маблағлари билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиш тадбирлари, йўл-йўриқлари, лойиҳалар тузиш ҳақида бой маълумотлар оладилар.

● ПАРКЕНТ туманида "Аёл билан мунававар олам" мавзусидаги жамоалараро кўрик-танлов нихосига етди. Туман халқ таълими бўлими ва матлубот ҳисдорлик жамияти хотин-қизлари ўртасидаги халқлиқ баҳсда матлуботчилар қўли банд келди. Ғолиблар эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

● ЯНГИЙЎЛ. Шаҳардаги 16-мактабнинг тўртта биринчи синф ўқувчилари (уларнинг сони 20дан ошадди) Алифбе байрамни ўтказдилар. Айниқса, муаллима Карима Алиматова раҳбар бўлган синф ўқувчилари ўзларининг билимдонликлари, иштиёқлари билан барчани олиқширишга сазовор бўлишди.

Алоҳида ўшрак кўрсатган аълочи ўқувчиларга совғалар топширилди. ● ЗАНГИОТА туман соғлиқни сақлаш бўлими грипп хасталиги кенг тарқалишининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирларни изчил амалга оширмоқда. Жумладан, тиббиёт ходимлари Қатортол қишлоғидаги 8та маҳаллада гриппнинг хатарлиги, хасталикка қалинганда дарҳол врачга муносабат қилиш зарурлиги ҳақида аҳоли билан суҳбатлар ўтказдилар.

Шунингдек, туман давлат бош санитария врачлари Матлуба Алимова ҳамда хўжалик ҳисобидидаги дезинфекция станцияси бош врачлари Дилбар Азизова 29та мактабда бўлишиб, ўқувчиларга гриппнинг хасталигини олдини олиш чора-тадбирларини атрафишга тушунтирдилар.

● ҚМБРАЙ марказий маданият уйида Салор шаҳарчаси хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси билан "Соғлом авлод йили"га бағишлаб адабий-бадий кеча ўтказилди. Унда оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ҳамда болалар тарбияси мавзуларида қизгин сўз юритилди. Кеча охирида адиб Жамол Камолнинг "Армон" асари асосида тайёрланган кичик саҳна томошаси намойиш этилди. Маданият уйи бадий ҳаваскорлари, "Турон" ва "Чинобод" гуруҳларининг бахтли болаликни мадҳ этувчи қўшиқлари янгради.

Тарбиявий аҳамиятга эга бўлган бундай адабий-бадий кечаларни тумандаги барча кишлоқларда ҳам ўтказиш режаланган.

● ВИЛОЯТ шаҳар ва туманларида "Соғлом авлод йили" муносабати билан белгилаб олинган тадбирлар бирин-кетин рўёбга чиқмоқда. Бу борда Юқоричирчиқда амалга оширилаётган ишлар ҳам ибратлидир.

Ҳокимлик ташаббуси билан туман туғруқхона мажмуи, шунингдек, 6-, 9-ўрта мактаблар бинолари тўлиқ таъмирланди. Уларни иссиқлик билан таъминлаш муаммолари ҳал этилди.

● ЎЗБЕК кино усталари яратган фильмларнинг вилотимиз шаҳар ва туманларида илк кўриларини ўтказиш ҳамда эл оғзига тушган киноасарлар ижодкорлари билан учрашувлар ўтказиш аънана тусига кириб бормоқда. Яқиндагина "Севги", "Чимилдик" бадий фильмлари яратувчилари иштирокида қатор шундай тадбирлар бўлиб ўтганди. Энди эса, "Кичкина табиб" фильми ижодий гуруҳи вилот меҳнатқашлари ҳузурига отланди. Кинотеатрлар, лицей ва коллежлар, меҳнат жамоаларидаги бу хил учрашувлар тадбир қатнашчиларида яхши таассурот қолдирмоқда.

● "БЕКБОД-ҲОС" йўналишида хусусий автобуслар қатнай бошлади. "Машинасозлар - Май қишлоғи" йўналишида йўловчиларга чирчиқлик хусусий автотранспорт эгалари хизмат кўрсатадиган бўлди. "Тошвилотйўловчи" концерни томонидан ўтказилган очиқ тендер натижалари уларга ана шундай ҳуқуқ берди. Бугунги кунда пойтахт вилотининг кўпгина шаҳар ва туманларида йўловчи ташувчилар уюшмалари фаолият кўрсатмоқда. Маъзур уюшмалар ўз таркибига хусусий автобус, шахсий енгил автомобил эгаларини бirlаштирган бўлиб, йўловчиларга хизмат кўрсатиш борасида автобус-таксомотор парклари билан эркин рақобатга киришмоқда.

КЛИРИНГ ИСТИҚБОЛИ

Клиринг, лизинг, листинг... Ҳаётимизда бозор иқтисодиёти тобора чуқурроқ илдириб бораётган бўлса-да, унга ҳос бўлган атамаларни асосан тадбиркорлар ва иқтисодчилар қўлайди, кенг омма уларни яхши тушунамайди, вақоланки, бу тушунчалар ниҳоятда самарали иқтисодий механизмларни англатади.

Утган йил баҳорда Вазирлар Маҳкамаси Ўзбекистон Республикасида биржа ва ярмарка савдосини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилган эди. Унда республиканинг товар-хомуш биржаларидаги савдо пайтида импорт шартномалари тузиш тартиби соддалаштирилди. Бу ўз навбатида валютасиз тўлов асосида импорт товарларини олиб кириш жараёнини оsonлаштириш имконини берди. Мазкур ҳужжатда мамлакат товар ишлаб чиқарувчиларини қўллаб-қувватлаш ва импорт эгалари маблағлари сақлашишига қаратилган бир қатор товар-хомуш биржалари қошида ҳисоб-китоб (клиринг) палаталарини ташкил этиш ва ривожлантириш кўзда тутилган.

Август ойидек, республика универсал агросаноат биржасида ҳисоб-китоб (клиринг) палатаси фаолият кўрсата бошлади. Сал кам тўрт ой вақт мобайнида бу ерда умумий қиймати миллиард сумдан ортиқ бўлган биржа битимлари қайд этилди.

Иқтисодий ислохотлар йўлида

Булар қаторига мамлакатимизга олиб келинаётган металл прокатнинг асосий турлари, ёғоч, қоғоз, мактаб парталари учун зарур қисмлар, каустик сода, дори-дармонлар, шунингдек, компьютерлар, ташкилий техника, тивувчилик жиҳозлари ва бошқа маҳсулотлар бўйича тузилган шартномалар кирди. Бизнинг бизнес ҳамкорларимиз Россия, АКШ, Буюк Британия, Германия, Хиндистон, Кипр мамлакатлари фирмаларидир. Шуниси муҳимики, барча товарлар учун Ўзбекистоннинг миллий валютаси — сўмда ҳақ тўланади.

Кўриниб турибдики, бундай муваффақият гарови — клиринг савдоси механизмининг ўзида. Бу ўринда шунки қайд этиш керакики, инглизча "клиринг" сўзи умумий маънода товарлар, қимматли қоғозлар ва хизматлар учун нақд пулсиз ҳисоб-китоб тизимини англатади, ўзаро қарз ва мажбуриятларни ҳисоб-китоб қилишга асосланади. Биржа савдолари тизимига ҳисоб-китоб (клиринг) палатаси қатор муҳим вазифаларни бажаради.

Палата ўз фаолиятини қандай амалга оширади ҳамда унинг асосий вазифаси нимадан иборат? Мамлакатимиз билан, шунингдек, ўзи битим тузётган фирма билан яхши таниш бўлмаган хорижий ҳамкор учун ўзи етказиб берадиган товарга тўланадиган ҳақни ўз вақтида ва тўла олишига қаратилган ҳисоб-китоб (клиринг) палатаси мана шундай қадимли вазифасини бажаради. Биржага хизмат кўрсатувчи банда палата учун иқтисодчи депозит ҳисоб рақами очилади. Унда ҳар бир хорижий ҳамкор — Ўзбекистон норезидентлари учун хусусий ҳисоб рақами очилиши мумкин. Бу ҳисоб рақамига биржа савдоларида тузилган битимлар бўйича маблағлар келиб тушади ва жамланади. Палата мутахассислари шартномаларнинг ижросини назорат қилади, миқдорларга маблағлар келиб тушиши жараёни ҳақида хабар беради ва фақат уларнинг бевосита кўрсатмасига мувофиқ биржа битимлари бўйича ҳисоб-китобни амалга оширади.

Амалда импорт клиринг битимлари механизми қуйидагидек: хорижий сотувчи ва маҳаллий харидор биржа савдоси пайтида шартнома тузади. Шартнома рўйхатдан ўтказилган, харидор сотувчининг клиринг ҳисоб рақамига товар учун олдиндан ҳақ тўлаш тартибида маблағ ўтказиши зарур. Бу — мажбурий шарт. Агросаноатчи биржасида амал қилувчи қоидага қўра, олдиндан ҳақ тўлаш микдори битим суммасининг 15 фоизидан ошмаслиги керак. Харидор бу маблағни ҳисоб рақамига ўтказган, сотувчи маҳсулотини етказиб бера болайди.

Сотувчининг битим бўйича олган маблағи легитим сумма деб аталади. Бу сумма миллий валютата Ўзбекистондан олиб чиқиб кетилиши рўқсат этилган ҳар қандай маҳсулот харид қилиниши мумкин. Бундан ташқари, шу маблағ ҳисобидан брокер ҳақини, боқжона оғибори ижараси ҳақини, бошқа боқжона харажатларини тўлаш мумкин. Бошқача айтганда, ҳисоб-китоб (клиринг) палатаси орқали норезидент мамлакатимизда ўз маҳсулотини сотишдан олган фойдасини тасарруф этиши мумкин.

Бундай ҳисоб-китоб шакли консигнация деб аталган усулга нисбатан афзал-

ликларга эга. Чунки, консигнацияда харидор олдин маҳсулотини сотиши, сўнгра сотувчи билан ҳисоб-китоб қилиши керак. Гап шундаки, консигнация битимини тузишда Ўзбекистон банклари амалдаги тартибга қўра харидор ҳисоб рақамларида шартноманинг бутун суммасини захира қилиб қўяди. Бир томондан бу хорижий бизнесменлар учун кафолат бўлиб, уларни форс-мажор вазиятлардан ва ноҳалол ҳамкорлардан ҳимоя қилади. Лекин, бошқа томондан, бизнинг тадбиркорларимиз учун ноқулай вазият вужудга келади — товарнинг барчаси сотилгунча ва сотувчи билан тўлиқ ҳисоб-китоб қилинмагунча пуллардан фойдаланиб бўлмайди.

Ҳозирги ҳолда эса, сотувчининг клиринг ҳисоб рақамига олдиндан тўланган маблағ келиб тушганидан сўнгра, харидор товарни ола бошлайди ва шартномада белгиланган муддатга қолган суммани тўлайди. Равшанки, бундай механизм анча содда ва томонлар учун қулай. Сотувчи ўз товарини мамлакатга олиб келган, харидор эса қандайдир сабабларга қўра шартнома бўйича ҳақ тўлай олмаётган бўлса-да, хорижий тадбиркор олдиндан тўланган маблағ ҳисобидан ўз маҳсулотини қайта сотиши ёки қайтариб олиб кетиши мумкин. Яъни, ҳар қандай шароитда ўз харажатларини қоплайди. Харидор эса пулларини банкка қўйиб қўймайди, сотувчи билан ҳисоб-китоб қилган, товар унинг

ихтиёрида қолади.

— Шунки қайд этиш лозимки, биз ўнлаб "ҳар икки томон" учун қулай бўлган шартномалар тайёрладик, — дейди агросаноат биржасининг ҳисоб-китоб (клиринг) палатаси раиси Нина Киктева. — Масалан, товар етиб келди, сотувчи билан ҳисоб-китоб қилинди. У республикадан ўзига зарар бўлган маҳсулотларни олиб чиқиб кетди. Бу эса Ўзбекистон корхоналари, айниқса, маҳсулотлари биржа савдоларига қўйилган кичик корхоналар учун ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга. Булар сирасига бизнинг биржамизда ва Ўзбекистоннинг бошқа биржаларида сотувга қўйилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари кирди. Айниқса, томат пастаси, "Прима" пастаси, бошқа қатор маҳсулотлар ниҳоятда харидоригир. Биз узилишларсиз ишлашимиз, миқдорларимизнинг шартнома бўйича тўлашга доир барча кўрсатмаларини дарҳол бажарамиз. Улар ҳам биз билан фаол ҳамкорлик қилимоқда. Бу эса мамлакатимизда биржа клирингига қарор топа бошлагани белгисидир. Шу билан бирга, биржа импорти ҳам янада ривожлана болади.

Ҳисоб-китобнинг бу тизими яна бир афзалликка эга: миллий валютаси — сўм тобора товар массаси билан тўлиб, мустақамлашиб бормоқда. Экспорт қилинаётган ҳамда мамлакатга олиб келинаётган товар учун сўм ҳисобида ҳисоб-китоб қилинаётган бир пайтда ў товар айирбошлаш валютасига айланмоқда. Айни пайтда, пул маблағларининг барча харажатларини қузатиш мумкин: биржада товарлар очик-часига сотилади, уларнинг нархи сунъий равишда пасайтирилиши ёки кўтарилиши мумкин эмас. Шуниси ҳам муҳимики, қонуний муомалага киритилган пул маблағлари солиққа тортилади, давлат бюджетини тўлдирди.

— Энг муҳими шундаки, клиринг ҳисоб-китоблари мамлакат тадбиркорларига катта имконият яратди. Айниқса, биржа импорти соҳасида фаолият кўрсатувчи кичик фирмалар учун бу катта афзалликка эга, — деди Республика универсал агросаноат биржаси бошқаруви раисининг ўринбосари Искандар Саидхўжаев. — Консигнация пайтида кичик тадбиркор бизнесдан узилиб қолаётган эди. Бунда шартноманинг барча суммасига тенг маблағ банкда сақланиши шарт бўлиб қарор қабул эгалари ҳисобидан кичик фирмаларни оғир аҳволга солиб қўяди.

Биржа импорти тизимида вазият ўзгармоқда. Тадбиркорларимиз битим суммасининг 15 фоизигача бўлган микдорда ҳақ тўлайди. Айни пайтда, агар битим тузётган шахс ёки фирма ишончилигига амин бўлсак, бу қўрсаткич янада пасайиши мумкин. Товари сотишдан олдинган маблағлар ҳисобидан аста-секин импорт қилувчи билан ҳисоб-китоб қилинади. Бунда тадбиркор ишлаб топилган пулларни нафақат бошқа товарлар харид қилишга, балки ўз фаолиятини кенгайтиришга, ишлаб чиқариш тузилмалари яратишга сарфлаши мумкин. Буларнинг барчаси хусусий тадбиркорларни биржа савдоси жараёнига тобора фаолроқ жалб этиши, маҳсулотларимизнинг янада кўпроқ жаҳон бозорига чиқиши учун шарт-шароит ҳозирлайди.

О. ЗАДУНЬСКАЯ, ЎЗА мухбири.

Миллий дастур асосида

ИНШОГА БИТИЛГАН ОРЗУ

Ҳар бир оила ўз фарзандининг билимли, одобли, эл-юртга садоқатли бўлиб ўғайишини орзу қилади. Отана ўғил-қизларига ана шу фазилатларни синдиришга интилади. Лекин, бу бир томоннинг ҳаракати билан рўйбга чиқиши қийин. Агар оила мактаб, жамоатчилик билан ҳамкор бўлса, қўзаланган мақсадга етиши оson қўнда.

Пойтахтимизнинг Шайхонтоҳур туманидаги 98-мактаб-интернат жамоаси ёш авлодга билим ва тарбия беришда бу тамойилга қатъий амал қилимоқда. Қолаверса, "Таълим тўғрисидаги" Қонунда ҳам, Қадрлар тайёрлаш миллий Дастурига ҳам мазкур уч бўғининг узвий ишлашиги яна ижобий натижа бериши қайд этилган.

Бу ўқув даргоҳида бўлганимизда, биз яна бир муҳим омилининг гувоҳи бўлдик.

Мактаб-интернат энг малакали, болалар қалбига йўл топа оладиган ўқитувчилар билан мустақамлашган. Бу ерда ёш авлодга таълим-тарбия бераётган заҳматқаш ўқитувчилар билан ҳамкор бўлса, қўзаланган мақсадга етиши оson қўнда. Мазкур илм муассасасида ким билан сўбатлашган, муаллимнинг жонқуварлиги, юришда, туршида, оқилликда, ўқувчиларга ўзи ибрат кўрсатиши ҳақида меҳр билан сўзлайди. Унинг касбига садоқати, ўқувчиларга бўлган ҳаққонли туғайли қўзаланган мақсадга етиши оson қўнда. Мазкур илм муассасасида ким билан сўбатлашган, муаллимнинг жонқуварлиги, юришда, туршида, оқилликда, ўқувчиларга ўзи ибрат кўрсатиши ҳақида меҳр билан сўзлайди. Унинг касбига садоқати, ўқувчиларга бўлган ҳаққонли туғайли қўзаланган мақсадга етиши оson қўнда.

Мазкур тадбирда таъкидланганидек, ўтган йили таълим тизимида салмоқли ўзгаришлар рўй берди. Мажҳуд 894та мактабнинг ҳаммасида кадрлар малакасини ошириш, уларнинг моддий базасини мустақамлаш ишлари аниқ режа асосида олиб борилди. Ўқув даргоҳлари электрон ҳисоблаш машиналари, 11 миллион сўмликдан кўпроқ қаттиқ ва ошмоқ жиҳозлар билан таъминланди. Ёш авлодни ўқитаётган 35,5 мингдан зиёд ўқитувчилар сафига яна 1420 нафар мутахассис қўшилди.

Мактабларда ўқувчилар билими баҳоланишини реинтернинг тизимига ўтказиш, маҳаллий ва халқаро олимпиадаларга болаларни кўпроқ жалб этиш ҳам ўз самарасини берди. Ўқувчилардан беш нафар ўтган йили республика олимпиадаларида голиб чиқиб, олий илмгоҳларга имтиҳонсиз киришга муваффақ бўлдилар. Қатор билим муассасалари ўқитувчилари таълим андозаларини ишлаб чиқишга муносиб хисса қўшганликлари ва бу ишланмалар тасдиқлаши, мактабларга юборилганлиги ҳам эътиборга сазовор.

Анжуманда маъруза қилган вилоят ҳокимлиги ижтимоий масалалар бўйича котибият муdiri Х. Шафатов вилоят ўқитувчиларининг малакасини оширишда "АКСЕЛС", "ТАСИС" дастурларига қўра қатор муаллимлар ва ўқувчилар хорижий мамлакатларда ўз билимларини мустақамлаш қайтаганиларини ҳам айтиб ўтди.

Бугунги кун талабига мувофиқ, вилоятда касб-хунар талабини ўзига хос жадал йўл билан ривож топиб бормоқда. Шу қунларда шаҳар ва туманлардаги бита касб-хунар коллежи ва бита академик лицейида 2 мингдан зиёд ўсмирлар билим олишмоқда. Бу муассасаларнинг асарияти замонавий ўқув воситалари билан жиҳозланган. Айни пайтда бу йил топширилиши керак бўлган 14та касб-хунар коллежларини қуриш, айримлари учун ажратилган биноларни тўлиқ таъмирлаш ишлари амалга ошириляпти.

Нотик вилоятда солиқчи сақлаш тизими Президентимиз фармонлари, ҳукуматимиз ва ҳокимлик қарорлари асосида олиб борилиши туғайли, сезиларли ижобий натижаларга эришилганлиги ҳам қайд этиди. Хусусан, ўтган йили Ангрэн шаҳрида шошилинч тиббий ёрдам маркази, Пскент, Тошкент, Бустонлик туманларида биттадан, Юкори-

РАВНАҚИМИЗ БОШ ОМИЛЛАРИ — ФИДОЙИЛИК ВА ТАШАББУСКОРЛИК

ИЛГАРИ хабар қилганимиздек, шу йил 4 январь куни вилоят ҳокимлигида ҳокимлик ижтимоий масалалар мажмуининг шу соҳада амалга оширган ишлари юзасидан 1999 йил якунлари ва ислохотларнинг боришига бағишланган йиғилишида бу борадаги ютуқлар ва камчиликлар батафсил таҳлил этилди.

Мазкур тадбирда таъкидланганидек, ўтган йили таълим тизимида салмоқли ўзгаришлар рўй берди. Мажҳуд 894та мактабнинг ҳаммасида кадрлар малакасини ошириш, уларнинг моддий базасини мустақамлаш ишлари аниқ режа асосида олиб борилди. Ўқув даргоҳлари электрон ҳисоблаш машиналари, 11 миллион сўмликдан кўпроқ қаттиқ ва ошмоқ жиҳозлар билан таъминланди. Ёш авлодни ўқитаётган 35,5 мингдан зиёд ўқитувчилар сафига яна 1420 нафар мутахассис қўшилди.

Мактабларда ўқувчилар билими баҳоланишини реинтернинг тизимига ўтказиш, маҳаллий ва халқаро олимпиадаларга болаларни кўпроқ жалб этиш ҳам ўз самарасини берди. Ўқувчилардан беш нафар ўтган йили республика олимпиадаларида голиб чиқиб, олий илмгоҳларга имтиҳонсиз киришга муваффақ бўлдилар. Қатор билим муассасалари ўқитувчилари таълим андозаларини ишлаб чиқишга муносиб хисса қўшганликлари ва бу ишланмалар тасдиқлаши, мактабларга юборилганлиги ҳам эътиборга сазовор.

Анжуманда маъруза қилган вилоят ҳокимлиги ижтимоий масалалар бўйича котибият муdiri Х. Шафатов вилоят ўқитувчиларининг малакасини оширишда "АКСЕЛС", "ТАСИС" дастурларига қўра қатор муаллимлар ва ўқувчилар хорижий мамлакатларда ўз билимларини мустақамлаш қайтаганиларини ҳам айтиб ўтди.

Бугунги кун талабига мувофиқ, вилоятда касб-хунар талабини ўзига хос жадал йўл билан ривож топиб бормоқда. Шу қунларда шаҳар ва туманлардаги бита касб-хунар коллежи ва бита академик лицейида 2 мингдан зиёд ўсмирлар билим олишмоқда. Бу муассасаларнинг асарияти замонавий ўқув воситалари билан жиҳозланган. Айни пайтда бу йил топширилиши керак бўлган 14та касб-хунар коллежларини қуриш, айримлари учун ажратилган биноларни тўлиқ таъмирлаш ишлари амалга ошириляпти.

Нотик вилоятда солиқчи сақлаш тизими Президентимиз фармонлари, ҳукуматимиз ва ҳокимлик қарорлари асосида олиб борилиши туғайли, сезиларли ижобий натижаларга эришилганлиги ҳам қайд этиди. Хусусан, ўтган йили Ангрэн шаҳрида шошилинч тиббий ёрдам маркази, Пскент, Тошкент, Бустонлик туманларида биттадан, Юкори-

стон расомлари ва Фарбий Европа тасвирий санъати анъаналари мавзусида кўргазма ўтказилди. Ўзбекистонлик ижодкорларнинг халқаро кўргазмалардаги иштироки ҳам миллий санъатимиз раванглиги муносиб хисса қўшди. Жумладан, Филдфельдинг Арт-Фини галереясида, Кохира опера театри санъат галереясида, Хиндистонда ўзбек расомларининг "Ўзбекистоннинг янги санъати" кўргазмалари ташкил этилди. Мўйқалам усталаридаиз Японияда ўтадиган "Ўзбекистон замонавий санъати" фестивалида қатнашди. Кейинги йиллар учун қўзланган иш режаси ҳам тадбирларга бой. Уч жилдлик "Ўзбекистон санъати тарихи"ни яратиш эса уларнинг асосийси ҳисобланади.

Сандвали ҲАСАНОВ.

ТАДБИРЛАРГА БОЙ БЎЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН бадий академияси бошқаруви кенгашининг ўтган йил якуни бўйича йиғилиши бўлиб ўтди. Масала юзасидан бадий академия раиси Т. Қўзиёев ҳисоботи тинланди. Шунингдек, академиянинг бу йилги ҳамда 2000-2005 йилларга мулжалланган фаолиятининг устувор йўналишлари режаси ҳам қўриб чиқилди.

Таъкидлаш жоизки, бадий академия режаларида соғлом авлод йилига бағишланган тадбирларга алоҳида ўрин берилган. Уларда академия тизимидаги ўқув юртлири талаба ва ўқувчиларининг бир қанча кўргазмаларини ташкил этиш кўзда тутилган. Май ойида республика истеъдодли расомлар кўрик-танлови ўтказилди. Фоллиб Камолиддин Бехзод номли миллий расомлик ва дизайн институтига имтиёзли равишда қабул қилинади. Буюк мусавир таваллудининг 545 йиллигига бағишланган ми-

ниатюра санъати бўйича халқаро илмий-амалий анжуман ўтказилди. Бехзод хотира боги ва миниатюра санъати миллий музейи ҳам ишга туширилди. Турли кўргазмалар ўтказиш академия фаолиятининг ажралмас қисмидир. Шу боли, Вазирлар Маҳкамаси қарорига биноан таваллуд саналари нишонланаётган имом Ал-Мотуридий ва Бурхониддин Ал-Мотуридийнинг юбилейларига бағишланган хаттолик санъати халқаро кўргазмаси ташкил этилади. БМТ эълон қилган "Халқаро тинчлик маданияти йили — 2000" дастур асосида "Шарҳ-Фарб: Ўзбеки-

стон расомлари ва Фарбий Европа тасвирий санъати анъаналари мавзусида кўргазма ўтказилди. Ўзбекистонлик ижодкорларнинг халқаро кўргазмалардаги иштироки ҳам миллий санъатимиз раванглиги муносиб хисса қўшди. Жумладан, Филдфельдинг Арт-Фини галереясида, Кохира опера театри санъат галереясида, Хиндистонда ўзбек расомларининг "Ўзбекистоннинг янги санъати" кўргазмалари ташкил этилди. Мўйқалам усталаридаиз Японияда ўтадиган "Ўзбекистон замонавий санъати" фестивалида қатнашди. Кейинги йиллар учун қўзланган иш режаси ҳам тадбирларга бой. Уч жилдлик "Ўзбекистон санъати тарихи"ни яратиш эса уларнинг асосийси ҳисобланади.

(ЎЗА).

ҒАЛЛА МАЙСАСИ ҲАМ НОН КАБИ АЗИЗ

ВИЛОЯТ ҳокимининг экинларни пайҳон қилишга қарши қурашни қулайтириш тўғрисидаги фармойиши жойларда қандай бажарилмоқда

"НОНИНГ" ушмоғи ҳам увол" деган шарҳона нақлнинг маъноси чуқур, мазмунли теран. Яъни нафақат нон, балки унинг зарардек ушмоғи ҳам увол экан, демак, нафақат дон, балки унинг майсаси ҳам увол. Бундан келиб чиқадики, ҳулдаси шунки, инсон эҳти ўзи истемъол қиладиган неъматларнинг бирортасини овёқ остига олмаслиги керак. Зеро, бундай қўрнамалар фақат ҳайвон зотиғагина ҳосидир.

Сирасини айтганда, бу бир неча мингйилликлар аввалида ишчи этилган ҳавт фалсафаси бўлиб, ҳозир уни тақорлаб ўтиришнинг ҳожати йўқдек. Аммо, наҳора, атрофимизда содир бўлиб турган ноҳус воқеа-ҳодисалар бёъзан шунга мажбур қиларкан.

Маълумки, вилоятда ҳар йили 115 минг гектарга яқин майдонда ғалла еттиштирилади. Ҳосил мўл, доннинг сифати яхши бўлиши учун уруғлик дон қузнинг қулай муддатларида сепилиб, каттик совуқ қунлар бошлангунча, ҳамма майдонларда

рилган вазифаларни бажаришга жиддий киришилган, деб бўлмайди. Вилоят назорат инспекциясининг қишлоқ хўжалик экинларини пайҳон қилишининг олдини олиш юзасидан шу йил январь ойининг охиригача бўлган маълумотида келтирилишича, айрим туманларда қарийб беш гектар майдондаги ғалла майсаси пайҳон қилинган бўлса, баъзи туманларда экинзорларга мол оралашига умуман

Долзарб мавзу

йўл қўйилмаган. Лекин, рақамларга қараб фикр юриштиш ва айниқса, ҳулдаси чиқаришда ҳолис ва одил бўлмоқ лозим. Чунки, масаланинг иккинчи томони ҳам бор. Чунки, Бекобод туманида маъсум бошидан буюн жами 28 марта экинларни пайҳон қилиш ҳолатлари аниқланиб, 4,92 гектар ғаллага зарар етказилгани қайд этилган экан, демак, туман назорат инспекцияси ва ички ишлар бўлими ҳодимлари қўриқлаш ишларини яхши ташкил этиб, кечая-қундуз кураш олиб бормоқдалар, аниқланган ҳар бир қондабузарлик ҳужжатлар билан расмийлаштирилди.

маълумотнома ёзилмоқда, дея ҳулдаси чиқариш учун асос бор. Аммо, шунча майдондаги ғалла майсасининг но-буд бўлишига ва оқибатда 225 минг 699 сўм зарар етказилишига йўл қўйилганининг ичун қандай баҳонаю сабаблар билан оқлаб бўлмайди, дейишга ҳам ҳақлимиз.

Ва аксинча, Бўстонлик, Заңгиота, Қибрай, Паркент, Тошкент туманларида бирорта экинзорга мол тушмаганлиги, бирор топ ғалла майсасининг пайҳон қилинмаганлигини ҳам икки хил нуқтаи назардан баҳолаш мумкин. Яъни туман назорат инспекцияси ва милиция ҳодимлари, маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари, хўжалик раҳбарлари ва албатта, деҳқонларнинг ўзлари экинзорларни қўриқлашга астойдил киришганлар. Ёки аксинча, экинзорларни қўриқлаш ишлари умуман йўлга қўйилмаган, экинларни пайҳон қилиш ҳоллари қайд этилмади, маълумот тўпланмади. "Рақамлар ўжар бўлади" дейимиз. Бу гапда жон бор. Лекин, фақат тўғри, асосли рақамларга ўжар бўлади. Ҳавойи рақамлар эса, чағиштидан бошқа нарсага ярамайди.

Хуллас, гап ундамас, бугунда деганларидек, ҳамма гап эртага хирмон-хирмон дол бўлиб уюладиган ғаллазорларнинг эғасида. У — пудратчи, ижарачи. Аммо хўжалик раҳбарлари ҳам масъулиятдан, жавобгарликдан мустақно эмас. "Шу меннинг ерим, ғаллазорим, даромадим, моддий фаровонлигим манбаи" дейдиган деҳқон ғалла майсасини аллақилларнинг молига пайҳон қилдириб қўймайди. Демак, йўлбошчимиз Идоралараро мувофиқлаштирувчи кенгаш йиғилишида таъкидланганидек, деҳқонлар тафаккурида эгалик туғйусини амалда тезорек шакллантириш зарур. Ана шунда минглаб бошқа соҳа ҳодимларини асосий ишларидан чағитиб, экинзорларни қўриқлашга жалб этишининг ҳожати қолмайди. Ўзи етиштираётган ғалласига ўзи эга бўлиши ва шу орқали рўзгорини барқарорлаштиришга йимони қомил бўлган деҳқон экинчи авайлаб асрай олади, албатта.

Абдусамед ЎЙДЎШОВ, "Тошкент ҳақиқати" мухбири.

СУВИМИЗ ТОЗА, ҲАВОМИЗ МУСАФФО БЎЛСИН

КЕЧА вилоят Табиати муҳофазаси қилиш қўмитаси мажмуининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда 1999 йил якунлари ҳамда 2000 йилда амалга оширилган режалар муҳокама этилди.

Маълумки, табиати муҳофазаси қилиш, экологияни меърида сақлаш қўмитаси ҳодимларининг вазифасини аниқ, балки, бу муаммони ҳал этиш борасида барча чора-тадбирларни ишга солиш ҳаммамизнинг ишмишидир. Вилоят табиати муҳофазаси қилиш қўмитаси раиси Турғун Эргашевнинг ҳисобот маърузасида соғлом турмуш тарзининг асосий омилларидан ҳисобланган ҳаво, замин ва сувнинг мусаффо ва тоза бўлишида вилоят экология ҳодимларининг ҳам муносиб улушлари борлиги таъкидланди.

Сўзга чиққан Ангрэн шаҳар қўмитаси раиси Абдували Раҳматуллаев, Чирчиқ минтақавий қўмита раиси Ақром Рихисбоев, Бука тумани қўмитаси раиси Мустабар Холқикова, вилоят "Соғ-

ДАРСЛИКЛАР ТАҚДИМОТИ

Республика таълим марказида инглиз тили бўйича янги дарслик, рисола ва қўлланмалар тақдимоти бўлиб ўтди. Мактабгача тарбия муассасалари, бошланғич ва юқори синф ўқувчилари учун муҳалланган бу китобларнинг барчаси чет элларда чоп этилган.

Тақдимот маросимида сўзга чиққан мухтаassis ва педагоглар маъсум мактабларда қўшимча адабиётлардан фойдаланиш, янги китобларнинг мазмуни ҳамда уларнинг болаларга инглиз тилини ўргатишдаги аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

Халқ таълими вазирлиги Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган Марказий Осие иқтисодий ислохот ва тараккият лойиҳаси томонидан ижтимоий ёрдам тарикасида берилган ушбу китобларнинг мингдан ортигини Андижон, Наманган, Жиззах, Сирдарё вилоятлари, То

ЎЕКИМ ЁЛНИНГ ЎМОХИДУР ЁНИ ЁУЛ...

Алишер Навоий
таваллуд топган кунини **559** йиллигига

Ровийлар айтишича, қачонлардир фарш-таллар осмондан ерга тупроқ сегиб юрган эканлар. Икки дарё оралигидаги катта бир ерга (яъни, Ўзбекистонга) келганда тупроқ тугаб қолибди. "Эй, Яратган эгам, энди нима қиламиз?" деб сўрабди фаршталлар. "Жаннат тупрогидан олиб сепагинлар", дебди Худои таоло. Ушандан бери Ўзбекистон жаннатмакон аталар экан. Аллох, шундай заминда янаш бахтига мушарраф этганингда шукур!

Ўзбекистон деганда савоб ўлкаси, илм ўлкаси, Самарқанду Бухорони тиклаган мейморлар ўлкаси, Амир Темур ўлкаси кўз олдимизга келади. Мабодро она сайёрамиз гўзал бир малак бўлиб, юртимиздаги зукколар, донолар марваридга айланса-ю, уни шу малак бўйнига тақсақ, у марваридлар шодаси аро кўринмай кетарди. Аллох, шундай заковатлар ва фасоҳатлар булогидан бахраманд этганингда шукур!

Даҳолар орасида мисли куёшдек ёрқин сиймолар бўлади. Улар ўзларининг бегубор қалблари билан улуснинг ўтмиши, бугуни, эртанги кунига нур сочиб туради. Алишер Навоий ҳазратлари мана шундай сиймоларнинг энг баркамолдир. Аллох, шундай эоти бобаракотининг нури зиёсидан қалбимизни мунаввар этганингда шукур!

Хар бир даҳо сиймонинг олий нияти — ўз юртини обод, халқини озод, шод кўрмоқдир. Шу йўлда улар фидойи жонликлари билан тунни тонгларга улайдилар. Уларнинг хар бир байтларидан эл учун борини нисор этмоқлик барқ уриб туради. Ўқийсизу, қалбингиз жунбушга келади. Гўё қанот пайдо қиласиз. Навоий ҳазратлари "Не деса улус учун" деб ... "не қилса улус учун қилиб"

яшадилар. Аллох, бизга шундоқ устози комил ато этганингда шукур!

Устозлар бўладики, ё йўлидан, ё тилидан, ё қўлидан, ё дилидан бериб, шогирдини озурдаликда қўймайди. Уни камолот сари етаклайди. Хамиша ҳақиқа дуо қилади. Ҳазрат Навоий салкам 560 йил бизга ҳам тилидан, ҳам дилидан, ҳам қўлидан, ҳам йўлидан бериб келмоқдалар. Аллох, қалбимизни устозга меҳр-вафо туйғуларини ила сарафроз этганингда шукур!

Ҳазрат Навоий ижодини уммонларга қиёс этадилар. "Ҳамса" Бахри Мухит бўлса, "Ҳазойинул маоний" яна бир Бахри Хинддир. У зотни қолган асарларининг хар бири ҳам бир уммондирки, менгаш учун ер юзида денгизу уммонлар этмайди. Сўз мулкининг ошуфтауларини бу уммонлар мавжлари аро шўнғиб, дуру гавҳарлар териб, халқимизга тухфа этмоқдалар. Аллох, шундоқ муборак уммон ато этганингда шукур!

Дейдиларки, ўзинг улуғлик тиласангу эришолмасанг, улуғлар пойини кўзга суртиш ҳам беадад улуғлик экан. Ҳазрат Навоийнинг муборак хоқлари қоршиқ зиёратгоҳлари Ватанимизда бўлса, ул зотнинг қабрларини кипригимиз билан орасталсаб, тиланган бўларди: "Илохозининг хоқиниғиз жаҳон кўрки бўлсин!" Навоийнинг деган хар бир қишига Хирот сафарини насиб этсини ул зотнинг тарбаррук марқадларини зиёрат қилишга етказсин. Аллох, Навоийдек улуғ зотни ер юзига ато этганингда шукур! Аллох, Навоийнинг нафаси теккан, нафаси кезиб юрган юртимизни истиқлолга етказганингда шукур! Навоийни хатм этишдек улуғ имконлар бахш этганингда шукур!"

Ғолиб МИРЗО.

АДОЛАТ ПЕШВОСИ

Мустақиллик Ватанимиз тарихига тегаран назар ташласа, келажак тараққиёти учун зарур хулосалар чиқариш имконини бериб Бугун мамлакатимизда мустақил демократик давлат ҳуқуқий жамият пойдевори барпо этилди. Юртбошимиз мамлакатимиз тараққиёти учун ўзига хос ва мос истиқлол йўлини белгилаб берди.

сан қозиларга қаратади. Навоий юз берган барча қонунсизликларда, аввало, раҳнамоларни айблабди. Ўз асарларида ўзбошимчилик, порахўрлик, мансабни суйистеъмол қилишларга чек қўйишни тақдор ва тақдор таъкидлайди. Қонун қўриқчилари бўлган қози ва уламолар томонидан жиноят содир этилиши асло кечириб бўлмайдиган ҳол, дейди шоир. Ҳуқм қаттиқ бўлиши мумкин, лекин у албатта адолатли бўлмоғи лозим. Навоийнинг "одамларга нисбатан шафқатсизлик қилишдан ўзингни тий", деган даъвати шу жиҳатдан ўринлидир.

Утмишда халқимиз турли-туман ижтимоий тузувларини, миллий давлатчиликнинг ўзига хос шакллариини бошдан кечирган. Бинобарин, миллий давлатчилик тарихи, унинг ўзига хос томонлари, одил шох ва адолатли жамият гоғларини Алишер Навоий ижодида алоҳида ўрин тутди. Ҳозирги демократик давлат, ҳуқуқий жамият, комил инсон, маънавий етуклик тушунчаларини Алишер Навоийдаги эл-севарлик, инсонпарварлик гоғларидан ажралган ҳолда тасаввур этиш кийин.

Алишер Навоий айблов ишларини кўриб чиқишда гувоҳларга катта эътибор беради. Хар қандай масала бўйича камида иккита гувоҳнинг кўрсатмаси бўлиши зарурлигини таъкидлайди. Навоий ўлим жазоси қўлашга жуда эҳтиётлик билан муносабатда бўлишга чақиради, чунки ўлим жазоси айбсиз кишига нисбатан қўлланилгандаги анжирданганда мутлақо кеч бўлишини ўқитиб ўтади. Агар айбдор киши ҳақиқатан таъба-тазарру қилса, унга нисбатан муруват кўрсатиш мумкин. "Бирозгина сабаб бўлса ҳам, айби кечирмоқ даркор", "Беҳудуга қон тўйма, одамларни ая" дейди мутафаккир.

Навоий 1487 йилда Астрободга ҳоким этиб юборилди ва у ерда давлат идора ишларида бирмунча тартиб ўрнатади. Халқдан ортиқча солиқлар ундираётган амалдорларни ишдан бўшатди. Астрободнинг ободончилигига катта аҳамият беради, у ердаги олимлар, бинокорлар, мейморлар, санъаткорлар ва шоирлар билан алоқа боғлайди. Уларнинг ижодий ишларига ёрдам беради, раҳбарлик қилади.

Шоир султон Ҳусайн Бойқарони диёнати ва маърифатли ҳукмдорга айлантириш ниятида, уни инсоф ва адолатга қақириб, давлат идора усулида мустақкам тартиб ўрнатиш ва айрим ислохотлар ўтказишга ундовчи мактублар йўллайди.

Навоий ўз асарларида адолатнинг тантан қилишини акс эттирди ва шу тариқа халқ бахт-саодати тўғрисидаги қоғам инсоний гоғларини илгари сурди. Шоирнинг олижаноб орзу-умидлари, бахтимизга бугун мустақил Ўзбекистонимизда рўёбга чиқмоқда.

Санобар ОДИЛОВА,
Тошкент Давлат Юридик институти
ўзбек тили адабиёти кафедраси
катта ўқитувчиси.

СУРАТДА: Алишер Навоий асарларидан намуналар.

КИМГАКИ ЭРЛИК АСАРИ ЁРДУР...

Нафнинг агар халққа бешак дурур,
Билки бу нафэ ўзингга кўпрак эрур.

Хуш дурур боғи қоинот гули,
Барчадин яхшироқ ҳаёт гули.

Навосий эмингз навобаши бўл,
Навоий элнинг бўласи бул.

Сабр ила боғиқ иш очилур,
Ишда ошқан қўл тоилур.

Гавҳари дурни қулоқ озори бил,
Сўзини қулоқнинг дурни шақвори бил.

Барча лаззатни тоғдм,
Офиятин чучуқроқ шарбат тоғмадм.

Олам аҳли билинғизки, иш эмас душмонлиқ,
Ер бўлинг бир-бирингизга ки эрур ёрлуг иш.

Иззат тиласанг — кам де,
Сихат тиласанг — кам е.

Кимгаки эрлик асари ёрду,
Бир эмас, эр қилгани минг борду.

АЛЛОМА ТАЪРИФИДА

... Бу қалам (Навоий қалами) форсча шеърлар ёзувчиларга раҳм қилди: агар у ҳам форсча ёзса эрди биз форс шоирларига сўз сўзламак мажолли қолмас эрди.

Абдураҳмон ЖОМИЙ

Алишербек тенги йўқ киши эрди, туркий тил била то шеър айтибдулар, ҳеч кимса онча кўл ва хўб айтғон эмас.

Заҳириддин Муҳаммад БОБУР.

Дарахтон юлдузлар сари ўқирган,
Бўйида закиру қалби озод шер.
Инсоний муҳаббат меҳри-ла вафо,
Эрку бахт тимсоли улғу Алишер.

Ғафур ҒУЛОМ.

БУГУН ҒАЗАЛЛАРИ ЯНГРАР САМОДА

Кимдаки элу юрт муҳаббати бор,
Шу кимсани хар дам ёқлар Навоий.
Дўст шаънига илиқ сўз айтмоқ даркор,
Ҳамиша ўзини чоғлар Навоий.

Турк эли одати — сўзга вафодир,
Вафо юракдази эзу наводир,
Бу юртининг тоғларин қалби расодир,
Чотқоғу ТейиШон тоғлар — Навоий.

Бугун ғазаллари янграр самода,
Улмаслик маҳзини айлаб ифода,
"Ушшоғу", "Баётлар" зап дилқушода,
Садоқат сари йўл, роғлар — Навоий.

Дерлар, Навоийни ўргатинг бизга,
Бирор шарҳ лозимми, дўстлар, бу сўзга?!
Аслида бахт шудир хар ўғли-қизга:
Назмаро лаббай деб йўқлар Навоий.

Дўст бўлсанг қўлингизни айрма қўлдан,
Адашма Навоий кўрсатган йўлдан,
Ғаразлар, ғазаблар кетсин қўлдан,
Илҳому тафти берсан чўғлар — Навоий.

Ўзининг хушиятна қаломи билан,
Тонг саҳар бир ширин саломи билан,
Беназир муқофот — пок номи билан,
Асрлар риштанаси боғлар Навоий.

Темур УБАЙДУЛЛО.

"ЎЗИ УЛ САВТ ИЛА НАВО ЧЕКСА..."

Ўрта асрлар бадий адабиётида сайёралар тасвирий равишда талқин этилган. Масалан, Муштарий — бахт сайёраси, Миррих — гоғлибик рамзи, Уторуд — шеърят илоҳаси, Зўхра — гўзаллик ва мусика ҳоимиси ва ҳоказо. Буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоийнинг ҳам сайёраларга ўзига хос рамзий ёндашуви алоҳида қизиқиш уйғотади. Эътиборга лойиқ жиҳати шундаки, шоир маврид келганда, уларни бир тизим таркибида тасвирлашга ҳаракат қилади. Мана бир мисол:

ЗўХРА сурудин матоғ айлабон,
БАДР бу мажлисда самов айлабон.
Балки УТОРИД қиби хар дам СУҲАЙЛ,
Зоҳир этиб маҳб адоисига майла...

Диққат қилинса, бу ерда Навоий Зўхра, Бадр, Уторид, Суҳайл сайёраларини кетма-кетликда тилга олгани ҳолда сиймо сифатида уларга айрим-айрим таъриф берибди. Қуйидаги парчада эса, сайёраларнинг рамзий ифодаларини янада ёрқинроқ акс этган. Бунда Ой — гўзаллик рамзи, Уторид — шеърят илоҳаси, Зўхра эса самовий созанда тимсолини истифода этмоқда:

Марқабни урди Ой юзига туюғ,
Ўйлақим, қолди жабҳаси уза доғ,
Чун Уторидқа барқдек сурди,
Хорай сунд хомасин сандурди,
Қилди чун Зўхра сари оҳангин,
Зўхра ёғурди ваҳмидин чангин.

Яъни, Бурқоти шу қадар тез учдики, унинг туёғи зарбидан Ойнинг юзига доғ қолди. Уторид юлдузига яшиқдек етиб, унинг қумушранг тош қалқинини синдириди. Зўхра томон йўлданганда эса, унинг ваҳмидан Зўхра чангини яъни, созини яширди. Навоий Зўхра образини нисбатан "кўб ва хўб" қаламга олган ижодкордир. Биро, бу образ ўзининг турли товланишлари билан шoirнинг дярли барча асарларида қайта-қайта тилга олинган. Чунки, "Сабаъи сайёр" дostonининг Султон Ҳусайн Баҳодир-шоҳ маҳдиға бағишланган бодибанди шохна мажлис-базм манзараси тасвирида Зўхра бевосита иштирок этади:

Тушғач аҳли наво чалиб дерга,
Зухрани кўктын индуруб ерга,
Ики ёндин муганий ики ҳайл,
Жонга тандин чиқарга солиб майл.
Унда туркинавот уриб дастон,
Кўзгаиб хар навода Туркистон.
Таратқан турк нағмасида суруд,
Оқизиб ҳақ кўзларидин руд.
Сўл сори форси суруду нағам,
Фитнаи форс, бал Ироку Аҳсам.

"Ҳазойин ул — маоний"ни варақлар эканмиз, "Наводир-ушша-боб"даги Зўхра ҳамда "чанг", "соч", "суруд", "наваҳ" сўзлари ўйинидаги гўзал бир лирик ҳолат эътиборимизни тортиди. Бунда "наваҳ" ҳам асл маъносидан, ҳам мусиқий жанр сифатида талқин этилса, Зўхра чангининг "сочи" — торлар, "дурри сирмиш" эса, мунгли куй маъноларини ифодаламоқда. Юқоридаги ҳамоҳанг мисраларни "Ғаройиб-ус-сиғар"да ҳам учратамиз:

Эй муганийи, Зухрасидин қўқин қилгунг муғошай,
Сени хар тер қатрасин бир турфа Ноҳид айлашай.
Айнан шу асарнинг бошқа бир ўрнида эса, "Зўхра уди" воситасида бетакорор сўз ўйини ҳосил бўлган:

Замон авроқ-ю ишқим эди Фарҳоду Маҳжундин,
Фалак бир-иши фасл этиш излафт достонимга,
Навоий, Зўхра удин мотамим тўқонда қуйдури,
Фалак сори эришиб борган учқунлар фиғонимга.

Шунингдек, "Бадойиё-ул-бидоя"да ҳам: "Поқдинеким, шарият ривожиди хуришди раъияти иҳтисобидан Зўхра уди юзидидаги торлардин "Мусхаф битир" дарахасида улғулайди.

Кўриниб турибдики, Алишер Навоий ўз даврининг буюк шоири ва мутафаккирига эмас, балки улкан адабиётшунос ва санъатшунос олим сифатида ҳам эъзоғга муносибдир. Шоир ижоди билан ақидан танишмиш асосида унинг мусиқий қарашлари барча назмий, насрий асарларида акс этганини кузатиш мумкин.

Ирода ДАДАЖОНОВА, санъатшунос.

ҚИСҚА САТРАЛАРДА

- **ЖАҲОН** Банки Қирғизистонга 35 миллион АҚШ долларини микдориди қарз ажратди. Кредит имтиёзли бўлиб, 40 йил муддатга берилди.
- **ЧЕХИЯ** Россия, Беларусь ва Украина фуқаролари учун виза тартиблари жорий этиди. Бу ҳақда мамлакат ҳукумати қарор қабул қилди.
- **ХИТОЙ** корхоналар уюшмаси маълумотларига кўра, мамлакатда 340 мингта қўшма корхона фаолият кўрсатмоқда. Улардаги хорижий сарможа ҳамми 300 миллиард АҚШ долларини ташкил этади.
- **НАТО** ва Ғарбий Оврупо Иттифоқи 17-23 февраль кунлари ҳамкорликда биринчи бор харбий ўқув машқларини ўтказишга қарор қилди. Бундан мақсад ўзаро ҳамкорлик ва НАТО доирасида Оврупо хавфсизлиги ҳамда мудофасини мустақамлашдир.
- **ЖАҲОН** озик-овқат дастури ахборотига қараганда, Кения шимолда 3 миллионга яқин киши очарчилик ёқасида турибди. Дастур бу офатнинг олдини олишга қаратилган.
- 2000-йилда Россия қурол-яроғ экспортининг ҳамми 4 миллиард АҚШ долларига тенг бўлади. Россия ҳукумати раисининг ўринбосари И. Клебанов журналистлар билан сўхбатда шундай деди. Утган йили бу рақам 3,6 миллиард долларга етган эди.
- **БМТ** Бош қотиби Кофи Аннан тақдиринг бинаван Хавфсизлик Кенгаши ҳамжамиятининг Грузиядаги кузатувчи миссияси ваколати муддатини шу йил 31 июлга қадар узайтиришга қарор қилди.

Янги дунё аср бўсағасида
воқеалар • мамлакатлар • одамлар

АФРИКА МУАММОЛАРИНИ ЕЧМОҚДА

XX АСРНИНГ сўнги йилларида катта қитъалардан бири бўлмиш Африка мамлакатларида иқтисодий ривожланиш паст даражага тушиб кетганлиги аниқ бўлган эди.

Лекин, кейинги пайтларда қатор давлатлар раҳбарлари бундай жараёнга чек қўйиш учун саъй-ҳаракат кўрсатдилар. Араб тараққиёт банкининг яқинда бўлиб ўтган Африкада ривожланиш ва қашшоқликни бартараф этишга бағишланган кенгашида мазкур молявий ташкилот президенти Умар Кабжаж сўнги даврада минтақа иқтисодиётида пасайиш тўғрлиқ, ўсиш жараёни бошланганини таъкидлади. Статистика маълумотларига қараганда, 1995-1997 йилларда Африка иқти-

натжаларга эришилди. Мамлакатлар, элатлар, сиёсий гуруҳлар ўртасидаги келишмовчиликлар бир қадар барҳам топди. Тепасида харбийлар турган ҳукуматлар фуқаролик бошқарувига ўтди. Шу тариқа иқтисодий тараққиёт учун бирламчи шароит яратилди.

Утган йилнинг июль ва сентябрь ойларида Африка мамлакатлари раҳбарлари минтақа иқтисодиётининг кўтариш борасида икки марта олий даражада учрашуви ўтказдилар. Саммитларда 2000-йилда Панафрика парламенти, 2001-йилда Африка Иттифоқини тузишга келишиб олинди. Бу тадбирлар қитъанинг нафақат маъво ва обрўсини оширади, балки, минтақада сиёсий барқарорлик, иқтисодий тараққиёт ва интеграция учун мустақкам пойдевор яратади, деб қутулмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, Африка мамлакатлари сиёсий барқарорлигини мустақамлашга, қашшоқликни бартараф этишга ва ҳаёт даражасини яхшилашга қаттиқ бел боғлади. Бу эса эзгу ишларни амалга ошириш, давр билан қадам ба-қадам бориш учун замин яратади.

ТАЪЛИМ ҲАММА УЧУН

Пошлада Оврупо ва Шимолги Америка мамлакатларининг минтақавий анжумани бошланди. Унда 46 давлатдан 300дан ортиқ вакил иштирок этмоқда. Анжуман катнашчилари бир неча кун давомида БМТ томонидан ўн йил илгари қабул қилинган "Таълим ҳамма учун" халқаро дастури ижроси билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашади.

БАТТОЛ ИШГА ҚҮЛ УРИЛДИ

RATA-TACC ахборот маҳкамаси йўли билан совуқ хабар тарқалди. Афғонистондаги "Толибон" харкати бўлиналари баттол ишга қўл уриб, Чеченистон жангарилари томонида туриб жанг қилмоқдалар.

Чеченистондаги террористларнинг аҳоли танг бўлиб қолган, "толибон"чилар мана шундай машум хатти-ҳаракат қилишга жазм этган бўлсалар, эжаб эмас.

Бундан йилгирма кун аввал бир гуруҳ жангарилар толиблар томонидан Афғонистонда Чеченистонга юборилгани тўғрисида хабарлар тарқатган эди. Ҳозирча уларнинг соғи ва Россияга қайси йўналиш орқали кирганиликлари тўғрисида аниқ маълумот йўқ.

Ит-робот" яратилди. У воруллади, ашула айтади, қулқларини, оёқларини, думларини қимирлатади, оғзини омади, текс ерда бемалол қозина олади.

● **РУМИНИЯЛИК** Мардар Верескот 101 ёшдан ҳатлаб ўтди. У аввалги асрининг охириги йилида Суча ва уезлида туғилган эди. У 99 ёшга қадар кўзойнақсиз мутолаа қилиб келди. Деярли барча тишлари бус-бутун эди. Лекин, у бу дундан уйланмай — бўйдоқ ўтмоқда. Қариянинг айтишича сўнги етмиш йил ичнда у қути, балки, спиртли ичимликлар истеъмол қилмаган.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

Ибратнома

... Чўлу-биёнда яшовчи бир чўпоннинг ахволи борган сари оғирлашаверибди. Ёгингарчилик бўлмади, атрофдаги гиёҳлар ҳам қовжираб қурибди. Семиз қўйлар озиб, озғинлари халок бўла бошлабди.

— Энди нима қиламан, — ўйлабди чўпон, — ичишга сув, ейишга нон бўлмас. Куёш худди гулхандек куйдириб турган бўлса. Бола-чақамнинг холи нима кечади?

— Тур, бутам, — дебди у, — етар шунча ётганинг.

— Туришимдан нима наф? — дебди чўпон. — Мол-халим қирилиб кетай деган бўлса, ўзим ҳам бугун-эрта бандаликни бажо келтирсам керак. Куйинг мени, тинчгина ўлай.

— Тур, бутам, — дебди мўйсафид яна. — Ҳеч бўлмас, мешкобик қил. Мол-халимнинг олгувчи ҳам Худо, бергучи ҳам Худодир.

— Суени қардан оламан? — дебди чўпон ёзғириб. — Мени масҳара қилмасиз чоғи, эй, муҳтарам зот!?

— Сув бош қўйиб ётган тошнинг остида, — дебди чол қилиб.

Чўпон не машаққатлар билан тошни ўрнидан силжитибди. Мўъжизани қарангки, унинг тагидан сизиб сув чиқибди. Чўпоннинг себини ичига сиймади кетибди. Ятаски бир тошни олиб, сувнинг атрофини ўйибди, чуқурча қавлабди.

— Энди, — дебди мўйсафид, — қўзингга қўринган жонзотга сув улашавар.

Чўпон қониб сув ичибди. Қовжираб қолган гиёҳларга, буталарга сув куйибди. Кейин қўй терисидан тикилган саночка сув тўлдириб олибди. Оқшомда: "оиламга қандақ хабар етказаман", деб ўтирса узоқдан кўнгирақнинг кўксигагина салдоси келибди.

Тоғларда қорлар оппоқ бўлиб ётса ҳам, диллимизда баҳор нашидаси. Чунки кўклам яқин-да. Ҳадемай бу сўлим қишлоқ ҳам яшилликка бурканади.

Даврон АҲМАД олган сурат.

БИР ТОМЧИ СУВ ҚУРАТИ

Хужжатли экран

Республика Киночилар уюмида Фидорих Эберт номи жағғарма ва "Узбеккино" Давлат акционерлик компанияси ташаббуси билан миллий ўзбек хужжатли фильмларининг кўрик-танлови бўлиб ўтди.

— Мана уч йилдирки, жағғармаиз хужжатли фильмлар халқроқ кинофестивалининг ўтказиб келмоқда, — дейди мазкур ташкилотнинг ўзбекистондаги ваколатхонаси очилди.

— Ману ўч йилдирки, жағғармаиз хужжатли фильмлар халқроқ кинофестивалининг ўтказиб келмоқда, — дейди мазкур ташкилотнинг ўзбекистондаги ваколатхонаси ходими Ноила Резяпова.

Кўрик-танловда "Ўзбекистон олим-оммабон ва хужжатли фильмлар студияси" ҳамда "Ўзбектеlevision" киностудияси ижодкорлари суратга олган тасмалар намойиш этилди.

— Икки кун мобайнида мен йигирмага яқин ўзбек хужжатли фильмларини кўрдим, — дейди жаноб Сержис Борелли биз билан суҳбатда.

Кўрик-танловда "Ўзбекистон олим-оммабон ва хужжатли фильмлар студияси" ҳамда "Ўзбектеlevision" киностудияси ижодкорлари суратга олган тасмалар намойиш этилди.

ГАП ФАРЗИНДАМИ?

Кунлардан бир кун америкалик бир миллионер машҳур гроссмейстерларни меҳмонга қақриди ва зиёфатдан илгари улардан бир партия шохмат ўйнашларини илтимос қилди.

Фестивалда тавсия этилган фильмлар орасидан "Ажр истаб..." (сценарий муаллифи Тоир Юнус, режиссёр Жасур Исҳоқов), "Унутилмаган кўшиқлар" (сценарий муаллифи В. Ким, режиссёр Ким Гим Нюан), "Кўшиқнинг қаноти бор" (сценарий муаллифи Т. Юнус, режиссёр-оператор У. Ортиқов) хужжатли фильмлари қолиб деб топилди.

ИТАЛИЯДА САРАЛАНГАЧ, КАНАДАГА...

Тарихий мавзуда яратилган "Ажр истаб..." фильми ҳадис илмининг улкан намоёнчаси, аллома Имом ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллигига бағишланади.

Германиялик ва италиялик мутахассисларда чуқур таассурот қолдирган яна бир фильм "Унутилмаган кўшиқлар" деб номланади.

Мазкур фильм асримизнинг 20-30 йилларида шўроларнинг қатагон сиёсати туфайли ўзбек тупроғига келиб қолган, буткул нотаниш шариот ва аъёнларга рўбарў бўлган корей халқининг феодал қисматига бағишланади.

Танловда қолиб деб топилган "Кўшиқнинг қаноти бор" номи яна бир фильм иктидорли санъаткор Нодира Қурбонова фаолияти ва у ташкил этган "Тошоша" театр-студияси ҳақида хикоя қилади.

Мазкур фильмлар Италияда бўлиб ўтadиган яна бир саралаш босқичида иштирок этган, Канадага йўл оладилар.

Феруза НОДИРОВА, хужжатли фильмлар кўрик-танлови ҳаёти аъзоси.

Шеърят ЁРҚИН ЮЛУЗИМ ЎЗИНГ (мадҳия) Туроним осмонида ёрқин юлдузим — ўзинг. Усмон, Чўпон, Қодирдан қолган чин сўзим — ўзинг.

Шохмат ажойиботлари биё бўлган Мороцит ўйини ютказиб, муқофотдан маҳрум бўлди. ХОМ ТЕРИНИ ИЙЛАСАНГ Дам олиш кунларидан бири эди. Шайхонтоҳурдаги чойхонани одам босиб кетди.

ТАНТИЛИКНИ КАРИНГ 1909 йили Петербургда халқроқ турнир ўтказилди. Бу турнирда ярим оролда жаҳон биринчилиги учун бўладиган матжда катнашадиган Ласкер билан Шлехтер ҳам бор эди.

Тароқ ҳам тароқ Бор Бу гапда жон бор экан. Олимларнинг таъкидлашича, елим, яъни синтетик тароқлар ҳаёт учун хавфли.

Хурматли муштарифлар! "ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" газетасига абдуна дамватганини унутманг!

БОШ ИШЛАЙДИ, БЎЙИН ОҒРИЙДИ АҚШ миллий фанлар академияси ўтказган сўров натижасига қўра, доимо дисплейлар билан ишлайдиган одамларда сўяқ-мушак касалликлари борлиги, улар кўларининг тез толиқиб қолишдан, бошлари доимо оғришдан, ўйқўйсизликдан шикоят қилишлари аниқланди.

БОШ ИШЛАЙДИ, БЎЙИН ОҒРИЙДИ АҚШ миллий фанлар академияси ўтказган сўров натижасига қўра, доимо дисплейлар билан ишлайдиган одамларда сўяқ-мушак касалликлари борлиги, улар кўларининг тез толиқиб қолишдан, бошлари доимо оғришдан, ўйқўйсизликдан шикоят қилишлари аниқланди.

Темир ТИЛЛАЕВ тайёрлади. Санобар ҚОДИРОВА.

Об-ҳаво Об-ҳавони қузатиш бош бошқармасидан хабар қилишларича, 9-13 февраль кунлари пойтахтимиз ва Тошкент вилоятида об-ҳаво ўзгариб туради.

Бўқа туманидаги "Ҳўжақўрғон" жамоа хўжалиги "Ҳўжақўрғон" ширкат хўжалигига айлантирилиши муносабати билан ТУГАЙЛАДИ.

"ЯРШИН МОЛЧИ"

(Эшиқдан Аршин молчи — Азиз кириб қолади. 16 йшлардаги бола. Қўлдаги қолда эски гиламча. Уйда Дилноза — (унинг севган қиз) аразлаган бўлади. Нафиса (қизнинг онаси) кутиб қолади).

АЗИЗ. Хой, ким бор? НАФИСА. Мен бор. Ким бу? АЗИЗ. Ассалому алайкум, келинчой!

НАФИСА. Валайкум асалом, келинг, хизмат? АЗИЗ. (Қолдан гиламчани олиб кўрсатади) Манави чипта гилам, эски-туски нарсаларга алмашмоқчи эдим.

АЗИЗ. Олиб чиқаверинг, олиб чиқаверинг, кўпроқ олиб чиқинг. НАФИСА. (Икковига қараса, улар бошқа ёққа қарайдди). Хозир олиб чиқаман, жуда ноёб эски-тускиларим бор. Хатто, тарих музейларида ҳам бунакиси йўқ.

АЗИЗ. Бўлди энди, кечирақол. Эртага соат бда Урдадаги тилла мағазин олдида кутаман. Манача, кинога 2та билетим бор.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ TOSHKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манъилими: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 133-40-48